

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2017. október 13.
(OR. en)

13200/17

FREMP 113
JAI 903
COHOM 115
DROIPEN 133
ASILE 73
JUSTCIV 241
SOC 640
SCHENGEN 67
EJUSTICE 125
DAPIX 330
ANTIDISCRIM 48
VISA 392
CULT 118

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2017. október 12.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	12913/17
Tárgy:	A Tanács következtetései az Európai Unió Alapjogi Chartájának 2016. évi alkalmazásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az Európai Unió Alapjogi Chartájának alkalmazásáról szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2017. október 12-én és 13-án tartott 3564. ülésén elfogadott.

A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI AZ ALAPJOGI CHARTA 2016. ÉVI ALKALMAZÁSÁRÓL

I. BEVEZETÉS

1. A Tanács emlékeztet az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkére, amely kimondja, hogy az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek a közös értékek képezik az Európai Unió és társadalmaink alapját. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: a Charta) 51. cikke értelmében az Unió intézményei, szervei és hivatalai, valamint a tagállamok annyiban, amennyiben az Unió jogát hajtják végre, tiszteletben tartják a Chartában foglalt alapvető jogokat.
2. 2016-ban több olyan jogi eszköz elfogadására került sor, amelyek révén tovább erősödött a Chartában foglalt számos jog védelme. E jogi eszközök a következőkre vonatkoznak: az ártatlanság védelme és a tárgyaláson való jelenlét joga;¹ költségmentesség;² a gyermekek részére nyújtandó eljárási biztosítékok³, valamint átfogó adatvédelmi szabályok megállapítása uniós szinten.⁴

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2016. március 9-i (EU) 2016/343 irányelve a büntetőeljárás során az ártatlanság védelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről (HL L 65., 2016.3.11., 1. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 2016. október 26-i (EU) 2016/1919 irányelve a büntetőeljárások során a gyanúsítottak és a vádlottak, valamint az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban a keresett személyek költségmentességéről (HL L 297., 2016.11.4., 1. o.).

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2016. május 11-i (EU) 2016/800 irányelve a büntetőeljárás során gyanúsított vagy vádlott gyermekek részére nyújtandó eljárási biztosítékokról (HL L 132., 2016.5.21., 1. o.).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2016. április 27-i (EU) 2016/679 rendelete a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.). Az Európai Parlament és a Tanács 2016. április 27-i (EU) 2016/680 irányelve a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről.

3. A Tanács újól meg erősíti, hogy az alapjogokat minden szakpolitikai területen maradéktalanul be kell építeni az uniós jogszabályok és szakpolitikák előkészítésének és értékelésének folyamatába. Emlékeztet az alapjogok összeegyeztethetőségének a Tanács előkészítő szervei által végzett ellenőrzése során követendő módszertani lépésekről szóló tanácsi iránymutatásokra⁵, amelyek célja erősíteni az alapjogok figyelembevételét a jogszabályalkotás és a szakpolitikai döntéshozatal folyamataiban.
4. A Tanács pozitívnak értékeli az Európai Unió Alapjogi Chartájának alkalmazásáról szóló 2016. évi bizottsági jelentést⁶, valamint az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (a továbbiakban: az Alapjogi Ügynökség) az alapjogokról szóló 2017. évi jelentését⁷. E jelentések kiemelik egyrészt azt az előrelépést, amely a Charta uniós és tagállamokbeli eredményes alkalmazása terén az elmúlt évben történt, másrészt az e téren még fennálló kihívásokat.
5. A Tanács tudomásul veszi a szociális jogok európai pillérének létrehozására vonatkozó bizottsági javaslatot⁸, amely meghatározza az esélyegyenlőségnek és a munkaerőpiacra való belépés lehetőségének, a tisztességes munkakörülményeknek, a szociális védelemnek és a befogadásnak a fokozása érdekében a jövőben teendő intézkedések keretét, és várakozással tekint a javaslatról az EPSCO Tanács 2017. október 23-i ülésén folytatandó megbeszélések elé.

II. VÁLJANAK VALÓSÁGGÁ A CHARTÁBAN FOGLALT JOGOK

6. A Tanács elismeri, hogy az alapjogok védelme olyan horizontális kérdés, amely az EU tevékenységeinek minden területét érinti, és amelyet kizárólag minden uniós és nemzeti szintű érdekelt fél támogatásával és aktív együttműködésével lehet megvalósítani. A Tanács emlékeztet arra, hogy fontos növelni a szakpolitikai döntéshozók, a gyakorló jogi szakemberek, valamint maguk a jogosultak ismereteit a Charta alkalmazásával kapcsolatban, nemzeti és uniós szinten egyaránt. Hangsúlyozza e tekintetben, hogy fokozni kell az olyan digitális eszközök alkalmazását, mint az e-igazságügy, valamint javítani kell a legjobb gyakorlatok cseréjét.

⁵ 5377/15.

⁶ 9511/17.

⁷ 10744/17 + ADD 1 + ADD 2.

⁸ Lásd: 8637/17.

7. A Tanács elkötelezett aziránt, hogy tovább erősítse az EU alapjogi és emberi jogi politikájának belső és külső dimenziója közötti koherenciát⁹.
8. A Tanács kiemeli azt a szerepet, amelyet az Európai Unió Bírósága játszik az EU-ban a Charta értelmezésében és alkalmazásában, és ezáltal abban, hogy a benne foglalt jogok valósággá váljanak.
9. A Tanács elismeri az Alapjogi Ügynökség által az elmúlt tíz év során játszott, az alapító rendeletében¹⁰ megállapított alapvető szerepet az alapjogi kérdésekkel kapcsolatos, bizonyítékon alapuló tanács és szakértői segítség nyújtásában. A Tanács ösztönzi az Alapjogi Ügynökséget, hogy fokozza ezt az elkötelezettségét, mégpedig alapjogi adatgyűjtői szerepén keresztül, valamint a kormányzati fókuszpontok, a nemzeti emberi jogi intézmények, a társadalmi szervezetek és a polgárok hálózatai közötti szinergiák és együttműködés előmozdítása révén. A Tanács felkéri az Alapjogi Ügynökséget, hogy működjön együtt a tagállamokkal a Charta alkalmazásával, valamint az alapjogok, az alapvető értékek és az alapvető szabadságok kommunikációjával kapcsolatos bevált gyakorlatok, eszközök és módszerek cseréjének elősegítésében.
10. A nemzetközi, az uniós és a nemzeti jog keretében a társadalmi szervezetek fontos szerepet játszanak az alapjogok helyi szintű előmozdításában és érvényesítésében, e jogok tiszteletben tartásának figyelésében, továbbá a jogosultak körében az alapjogokkal kapcsolatos ismeretek terjesztésében, valamint az őket megillető jogok gyakorlása és védelme érdekében tett erőfeszítéseik támogatásában. A társadalmi szervezetek számára lehetővé kell tenni munkájuk végzését ahhoz, hogy elláthassák feladataikat.

⁹ Az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési tervvel (2015–2019) összhangban.

¹⁰ A Tanács 168/2007/EK rendelete az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének létrehozásáról (HL L 53., 2007.2.22., 1. o.).

a) Belső biztonság

11. A Tanács ismételten hangsúlyozza, hogy az alapjogok tisztelete és a biztonság egymással összhangban álló és egymást kiegészítő szakpolitikai célkitűzések.
12. Ebben az összefüggésben a Tanács hangsúlyozza a magánélet tiszteletben tartásához való jog és a személyes adatok védelméhez való jog fontosságát az információs rendszerekkel és az interoperabilitással foglalkozó magas szintű szakértői csoport munkája nyomán hozott intézkedések tekintetében, összhangban az információcsere javítását és az uniós információs rendszerek interoperabilitásának biztosítását célzó további lépésekről szóló, 2017. június 9-i tanácsi következtetésekkel¹¹.

b) Menekültügy és migráció

13. A Tanács tisztában van azzal, hogy még a migráció és a menekültügy területén fennálló sürgető kihívások közepette is tiszteletben kell tartani a migránsok, a menedékkérők, a menekültek és a kiegészítő védelemre jogosult személyek alapjogait. A Tanács egyetért azzal, hogy az uniós és nemzeti intézkedések meghozatalakor különösen figyelembe kell venni azt, hogy a – például az embercsempészek és emberkereskedők általi – visszaélés és kizsákmányolás veszélye súlyos mértéket ölt, és a nőket és a gyermekeket nagyobb mértékben fenyegeti erőszak és hátrányos megkülönböztetés.¹²

¹¹ 10151/17.

¹² Lásd például a Tanács és a tagállamok közelmúltbeli következtetéseit a migráns gyermekek védelméről (10058/17), valamint a Bizottság 2017. április 12-i közleményét a migráns gyermekek védelméről (COM 2017 (211)).

c) A gyermek jogai

14. A Tanács kiemeli a gyermekek védelmének és a gyermek mindenek felett álló érdekére vonatkozó elv tiszteletben tartásának a fontosságát mint elsődleges szempontot a gyermekeket érintő minden intézkedés tekintetében.
15. A Tanács hangsúlyozza, hogy az érdekelt felekkel folytatott együttműködés és párbeszéd kulcsfontosságú ahhoz, hogy biztosítani lehessen a gyermekek jogainak tiszteletben tartását, mindenekelőtt a bevált gyakorlatok cseréjén keresztül, amit tovább kell fejleszteni. Emlékeztet a gyermek jogaival foglalkozó éves fórumra, a gyermek jogaival foglalkozó, tagállami szakértőkből álló informális csoport munkájára, valamint a Gyámügyi Intézmények Európai Hálózatának létrehozását célzó bizottsági kezdeményezésre.

d) A rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelem

16. A Tanács üdvözli a Bizottságnak a rasszizmus, az idegengyűlölet és az intolerancia más formái elleni küzdelemmel foglalkozó magas szintű csoportja által koordinált intézkedéseket. Ezen intézkedések közé tartozik a jogellenes online gyűlöletbeszéd felszámolására vonatkozó magatartási kódex¹³ alkalmazásának megfigyelése, az áldozatsegítés megerősítése, a gyűlölet-bűncselekményekre vonatkozó adatok rögzítésére és gyűjtésére vonatkozó módszertanok kidolgozása, a jogellenes online gyűlöletbeszéd elleni fellépés, a médiaműveltség és a kritikai gondolkodás előmozdítása, valamint az interkulturális megértés oktatáson keresztüli fokozása. A máltai elnökség szervezésében 2017. április 6–7-én „Ellenretorika: hogyan támogassuk a civil társadalmat az online gyűlöletbeszédrel szembeni pozitív üzenetek közvetítésében” címmel tartott konferencia a fentiekkel összefüggésben megerősítette, hogy nagyobb mértékű együttműködésre és elkötelezettségre van szükség minden érdekelt fél – a média, az internetes platformok és a hatóságok – részéről.
17. A Tanács érdeklődéssel várja az EU-MIDIS II felmérés eredményeit, amelyet az Alapjogi Ügynökség végzett annak feltérképezésére, hogy az elmúlt öt év során milyen előrelépés történt a bevándorló vagy etnikai kisebbségi háttérű személyek alapjogainak védelmében.

¹³ Elérhető a következő internetcímen:
http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/files/hate_speech_code_of_conduct_en.pdf

e) Nők elleni erőszak

18. A Tanács üdvözli a Bizottság 2017. évi Alapjogi Kollokviumát, amelynek témája a nők jogainak és a nemek közötti egyenlőségnek az előmozdítása, és amely lehetőséget teremt arra, hogy megvitatásra kerüljön a nők gazdasági és politikai szerepvállalásának növelése, a nőket a köz- és a magánéletben megillető jogok kérdése, valamint a nőkkel szembeni erőszak valamennyi formája elleni küzdelem. Ez utóbbi kérdésben célzott intézkedésekre is sor kerül az év folyamán.¹⁴
19. A Tanács több alkalommal kifejezésre juttatta, hogy elkötelezett a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak minden formájának megelőzése és felszámolása iránt. Ezzel kapcsolatban a Tanács emlékeztet a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezmény (isztambuli egyezmény) aláírásáról a közelmúltban elfogadott határozatokra¹⁵ és az ezzel kifejezett azon szándékára, hogy a későbbiekben megkösse az egyezményt. A Tanács felkéri azokat a tagállamokat, amelyek még nem erősítették meg az egyezményt, hogy tegyék meg ezt.

f) A tömegtájékoztatás sokszínűsége

20. A Tanács nagyra értékeli, hogy a tömegtájékoztatás sokszínűsége és a demokrácia volt a fő témája a 2016. évi Alapjogi Kollokviumnak, valamint az annak nyomán tervezett intézkedéseknek. Nagyra értékeli, hogy ennek a kérdésnek az észt elnökség is kiemelt figyelmet szentelt a 2017. július 12-én a Tanács éves jogállamisági párbeszédének előkészítéseként tartott, „A tömegtájékoztatás sokszínűsége és a jogállamiság a digitális korban” című informális szakértői szemináriumán.

¹⁴ Lásd: https://ec.europa.eu/info/events/sustainable-development-goals/2017-annual-colloquium-fundamental-rights-2017-nov-20_it

¹⁵ Az (EU) 2017/865 és az (EU) 2017/866 tanácsi határozat.

g) Az EU csatlakozása az EJEE-hez

A Tanács továbbra is elkötelezett az EU-nak az emberi jogok európai egyezményéhez való csatlakozása mellett, ami meg fogja erősíteni az Unió közös értékeit, javítani fogja az uniós jog hatékonyságát és fokozni fogja az alapjogok védelmének koherenciáját Európában. A Tanács felkéri a Bizottságot, hogy mielőbb zárja le a Bíróság által felvetett jogi kérdések elemzését, hogy azt követően a Tanács is megvizsgálhassa azokat.
